

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ**

ЗАРЕВЧАЦЬКА Тетяна Валеріївна

УДК 338.242:330.341.1(447)

**ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ
АКТИВНОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ**

Спеціальність 08.00.03 – економіка та управління національним господарством

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата
економічних наук

Харків – 2012

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано в Донбаській державній машинобудівній академії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (м. Краматорськ).

Науковий керівник – доктор економічних наук, професор

Булєєв Іван Петрович,

Інститут економіки промисловості НАН України

(м. Донецьк),

заступник директора з наукової роботи, завідувач

відділу проблем економіки підприємств

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, професор

Падерін Іван Дмитрович,

Дніпропетровська державна фінансова академія,

завідувач кафедри економіки підприємств

кандидат економічних наук, доцент

Ісаєва Наталія Іллівна,

Національний аерокосмічний університет

ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»,

доцент кафедри фінансів

Захист відбудеться «8» червня 2012 р. о 13⁰⁰ на засіданні спеціалізованої вченої Д 64.251.01 у Науково-дослідному центрі індустріальних проблем розвитку НАН України за адресою: 61022, м. Харків, площа Свободи, 5, Держпром, 7 під'їзд, 8 поверх.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України за адресою: 61022, м. Харків, площа Свободи, 5, Держпром, 7 під'їзд, 8 поверх.

Автореферат розіслано «8» травня 2012 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

О. М. Красносова

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Мале підприємництво відіграє суттєву роль у формуванні економічних процесів розвинених країн завдяки реалізації таких важливих соціально-економічних функцій, як створення робочих місць, сприяння розвитку конкурентного середовища, участь у впровадженні та розробленні нових продуктів (технологій). Найбільш поширеною організаційною формою малого підприємництва є малі підприємства: у 2010 році ними створено 67,8 % обсягу реалізації суб'єктів малого підприємництва. Упродовж 2006–2010 рр. питома вага доходу, що спрямовують малі підприємства на інвестиції, перевищувала відповідний показник середніх і великих підприємств. Однак обсяг коштів, залучених малими підприємствами на капітальні інвестиції, є незначним і не перевищує 11 % їх рівня. Такі низькі вкладення не забезпечують потреб підприємств у розвитку й інноваційних перетвореннях, що уповільнює перехід суб'єктів малого підприємництва на інноваційний шлях розвитку.

Для України як для держави з трансформаційною економікою важливим є формування та впровадження механізму державного регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва.

Проблеми розвитку підприємництва в цілому та малого підприємництва зокрема досліджено у працях таких зарубіжних учених, як М. Вебер, П. Ф. Друкер, Р. Кантільон, Ф. Найт, Й.Фон Тюнен, Ф. Хайєк, Й. Шумпетер. Поглиблення та розширення теорії підприємництва, визначення ролі малого підприємництва у формуванні економічних відносин і дослідження питань його державного регулювання у сучасних умовах розглядали Е. Дж. Долан, А. Левінсон, Д. Ліндсей, К. Р. Макконел, К. В. Павлов, В. Б. Торєєв, В. В. Хахулін. Питання державного регулювання розвитку малого підприємництва в умовах вітчизняної економіки розглядали І. П. Булеєв, З. С. Варналій, А. Е. Воронкова, Л. І. Воротіна, Ю. Б. Іванов, В. І. Ляшенко, С. В. Мочерний, Я. І. Невмержицький, І. Д. Падерін, А. М. Поддєрьогін, Н. І. Полтарак, А. Г. Семенов, Й. С. Ситник й інші.

При цьому подальшого розроблення потребують питання визначення пріоритетних напрямів державного регулювання малого підприємництва у цілому й інноваційної складової його діяльності зокрема. Актуальність вищезазначених проблем зумовила вибір теми дослідження, його мету та завдання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано згідно з планами науково-дослідних робіт Донбаської державної машинобудівної академії за темами: № Дк 04-05 «Розробка методичних засад удосконалення обліку, аналізу і аудиту як складових механізму управління економічними системами» (номер державної реєстрації 0105U007210, 2006–2008 рр.), в якій автором розроблено методологічні основи вдосконалення аналізу витрат в системі оцінювання вартості малого підприємства; № Дк 05-08 «Розробка обліково-аналітичного забезпечення системи менеджменту підприємств провідних галузей економіки України», номер державної реєстрації 0108U010044, 2008–2011 рр.), де автором обґрунтовано методи обліково-аналітичного забезпечення ефективності менеджменту малого підприємництва.

Мета і задачі дослідження. Метою дисертаційної роботи є поглиблення й удосконалення теоретичних положень і методичних рекомендацій щодо державного регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва.

Для реалізації мети поставлено та розв'язано такі задачі:

- уточнити економічну сутність понять «мале підприємництво»; «інноваційний сектор малого підприємництва»;
- визначити складові механізму державного регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва на основі узагальнення світового і вітчизняного досвіду їх адаптації до конкретних умов;
- виявити тенденції розвитку малого підприємництва й удосконалити механізми державного регулювання його інноваційної активності;
- обґрунтувати напрями удосконалення механізму оподаткування доданої вартості суб'єктів малого підприємництва інноваційного сектора;
- удосконалити методичні підходи формування механізму державного регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва у залежності від стану та рівня формування грошових потоків.

Об'єктом дослідження є процес державного регулювання у сфері малого підприємництва.

Предметом дослідження є теоретичні та науково-методичні аспекти формування механізму державного регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва.

Методи дослідження. У процесі роботи використано методи наукового дослідження: *аналізу та синтезу, індукції та дедуції* – для розгляду економічної сутності малого підприємництва і державного регулювання, для дослідження і уточнення теоретичних аспектів державного регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва; *термінологічного аналізу* – для формулювання понять «мале підприємництво», «інноваційний сектор малого підприємництва»; *комплексний аналіз (метод «відстаней»)* – для формування інтегрального показника рейтингової оцінки розвитку малого підприємництва; *графічний* – для наочного зображення і подання у схематичному вигляді результатів теоретичних і практичних досліджень; *економіко-статистичний аналіз* – для формування висновків щодо стану та розвитку малого підприємництва, оцінювання показників діяльності досліджуваних суб'єктів малого підприємництва.

Інформаційною базою проведеного дослідження є Укази Президента України, законодавчі акти Верховної ради України, Податковий кодекс України, Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, Міжнародні стандарти фінансової звітності, статистичні матеріали Державного комітету статистики та Донецького обласного управління статистики, матеріали Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва, звітність малих підприємств, власні дослідження.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у розробленні комплексу теоретичних і методичних положень щодо державного регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва, в яких

дістали подальшого розвитку:

методичний підхід до оцінювання ефективності малого підприємництва, який, на відміну від існуючих, доповнено аналізом грошових потоків малих підприємств, що дозволяє оцінити інноваційну активність шляхом дослідження руху грошових коштів від інвестиційної діяльності;

методичні та прикладні положення щодо формування механізму державного регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва, які, на відміну від існуючих, ґрунтуються на результатах діагностики ефективності останнього, що дозволяє визначити коло суб'єктів, економічне стимулювання діяльності яких є виправданим;

склад і зміст критеріїв оцінювання інноваційної активності малого підприємництва, які, на відміну від існуючих, доповнені коефіцієнтом раціональності формування грошових потоків ($K_{гп}$), що забезпечує можливість комплексного дослідження якості управління грошовими потоками малих підприємств і відбору суб'єктів малого підприємництва інноваційного сектора для економічного стимулювання;

удосконалено:

теоретичний підхід до формування економічної складової механізму регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва, який, на відміну від існуючих, полягає у застосуванні пільгових преференцій з податку на додану вартість для малих підприємств інноваційного сектора за умови використання вивільнених коштів на фінансування інвестиційної та інноваційної діяльності з обов'язковим їх поверненням до бюджету із певним часовим лагом; такий підхід забезпечує стимулювання інноваційної активності суб'єктів малого підприємництва;

методичний підхід до формування механізму державного регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва, який, на відміну від існуючих, передбачає розгалуження заходів державного регулювання діяльності інноваційного та неінноваційного сектора малого підприємництва, що сприяє підвищенню інноваційної активності шляхом раціонального використання бюджетних коштів.

Практичне значення отриманих результатів полягає у тому, що використання у практиці державного регулювання запропонованих науково-методичних розробок дозволяє сприяти підвищенню інноваційної активності малого підприємництва шляхом удосконалення механізму державної підтримки.

Запропоновані у дисертації пропозиції використано при розробленні та реалізації Регіональної програми розвитку малого підприємництва в Донецькій області (лист № 01-32-1239 від 26.05.2011 р.); ТОВ «Краматорськтранссервіс» (довідка № 04-11 від 27.01.2011 р.), ПП «Анега» (довідка № 466/142 від 20.02.2011 р.), ПП «Науково-дослідна інженерна лабораторія динаміки та міцності машин» (довідка № 02/03 від 10.03.2011 р.), ПП «Техінформ» (довідка № 2 від 26.04.2011 р.). Результати дослідження впроваджено у навчальний процес у Донбаській державній машинобудівній академії під час викладання дисциплін «Облік на підприємствах малого бізнесу», «Оподаткування підприємств» (довідка № 063-05-951 від 25.05.2011 р.).

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійно виконаною науковою працею, в якій викладено авторський підхід до вирішення науково-практичного завдання щодо удосконалення механізму державного регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва. Внесок дисертанта у колективно опубліковані роботи конкретизовано у списку публікацій.

Апробація результатів дослідження. Основні положення дисертаційної роботи та практичні результати дослідження були оприлюднені, отримали позитивну оцінку на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях: «Проблеми планування виробництва в умовах переходу до ринку» (Краматорськ, 2007 р.), «Эффективные инструменты современных наук» (м. Дніпропетровськ, 2008 р.); «Соціально-економічні аспекти формування громадянського суспільства в Україні» (м. Умань, 2008 р.); «Економіка-2008» (м. Северодонецьк, 2008 р.), «Проблеми фінансово-економічного розвитку підприємства індустріального регіону в умовах ринкової трансформації» (м. Краматорськ, 2009 р.); «Методологія та практика менеджменту на порозі XXI століття: загальнодержавні, галузеві та регіональні аспекти» (м. Полтава, 2010 р.); «Актуальні проблеми економіки та менеджменту: теоретичні та практичні аспекти» (м. Хмельницький, 2010 р.); «Наука й інновації» (м. Дніпропетровськ, 2010 р.); «Малый и средний бизнес – важный фактор укрепления социально-экономической базы территорий в условиях кризиса» (м. Рязань, 2010 р.); «Стратегія якості у промисловості й освіті», (м. Варна, 2011 р.).

Публікації. За темою дослідження опубліковано 16 робіт, у тому числі 10 у наукових фахових виданнях, 6 – в інших наукових виданнях. Загальний обсяг публікацій 5,30 др. арк., з яких автору належить 4,74 др. арк.

Структура й обсяг роботи. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, списку використаних джерел із 178 найменувань і 6 додатків. Обсяг основного тексту роботи складає 196 сторінок. Робота містить 33 таблиці, з них 8 охоплюють повних 8 сторінок; 29 рисунків, з них 4 охоплюють 4 повних сторінки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У вступі обґрунтовано вибір теми дослідження, її актуальність, сформульовано мету, завдання та визначено об'єкт, предмет і методи дослідження, подано характеристику наукової новизни, практичного значення одержаних результатів й інформацію щодо апробації та впровадження результатів дисертаційної роботи.

У розділі 1 «Теоретичні основи розвитку підприємництва в системі економічних відносин суспільства» розглянуто основні теоретичні концепції феномену підприємництва, визначено роль малого підприємництва у формуванні економічних відносин суспільства. Дослідження існуючих теоретичних положень і нормативних документів дає підстави розглядати мале підприємництво як ризикову новаторську діяльність малих підприємств і фізичних осіб-підприємців, що орієнтована на розвиток і передбачення попиту, здійснюється в умовах невизначеності з метою задоволення певних соціально-економічних потреб суспільства і підприємця як особистості та спрямована на отримання підприємницького доходу шляхом оптимізації чинників виробництва. Мале підприємництво є однією з найбільш поширених форм організації бізнесу в країнах з

ринковою економікою. У межах чинного правового поля воно являє собою діяльність фізичних осіб – підприємців і малих підприємств, яка спрямована на отримання прибутку на основі задоволення певних суспільно корисних потреб.

У визначенні понять «підприємництво» і «мале підприємництво» відповідно до чинної нормативної бази не передбачено новаторської функції, хоча підприємництво є творче, інноваційне за своєю природою. У зв'язку з цим суб'єктів малого підприємництва, які функціонують у вітчизняних умовах, класифіковано як тих, що формують інноваційний і неінноваційний сектор малого підприємництва. До інноваційного сектора віднесено інноваційних (тих, що розроблюють інновації) та інноваційно активних (тих, що впроваджують інновації) суб'єктів малого підприємництва. До неінноваційного сектора віднесено суб'єктів малого підприємництва – юридичних і фізичних осіб, діяльність яких спрямована на забезпечення соціально-економічних потреб власників і не передбачає впровадження нових організаційних і технологічних засобів. Інноваційна активність малого підприємництва визначена як діяльність з розроблення та (або) впровадження інновацій у процесі здійснення господарської діяльності суб'єктами малого підприємництва.

Впровадження нових товарів (технологій) здійснюється переважно шляхом фінансування капітальних інвестицій. Дослідження тенденцій розвитку малого підприємництва в Україні показало, що малими підприємствами, кількість яких складає близько 93,1 % загальної кількості підприємств України, упродовж 2006–2010 рр. створено у середньому 16,8 % загального обсягу реалізації, що пов'язано із невеликими масштабами діяльності малих підприємств. Втім у загальному обсязі валових капітальних інвестицій малі підприємства формують близько 20,2 %, що свідчить про відносно більшу інвестиційну активність малих підприємств порівняно із представниками середнього та великого бізнесу.

Фінансування капітальних інвестицій є підґрунтям розвитку інноваційного сектора малого підприємництва. Тому важливим елементом державного регулювання підприємницького сектора є підтримка його інноваційної активності.

Державне регулювання малого підприємництва є однією зі складових державного регулювання економіки. Дослідження чинного механізму вітчизняного державного регулювання малого підприємництва показало недосконалість конкретних форм підтримки інноваційної діяльності останнього. Враховуючи стратегічне значення інновацій для розвитку національного господарства, обґрунтовано доцільність розгалуження заходів державного регулювання діяльності суб'єктів малого підприємництва у цілому й інноваційного сектора малого підприємництва зокрема.

Стосовно суб'єктів малого підприємництва, що орієнтовані на забезпечення добробуту засновників та не спрямовані на розроблення і впровадження інновацій, пропонується реалізація організаційних, адміністративних напрямів державного регулювання і застосування економічних заходів у вигляді спрощеної системи оподаткування. У межах стимулювання діяльності інноваційного сектора малого підприємництва поряд із названими заходами доцільними, зокрема, є такі: участь держави у розвитку інфраструктури інноваційного малого підприємництва (бізнес-

інкубаторів, технопарків); стимулювання розвитку інноваційного малого підприємництва шляхом пільгового оподаткування створеної доданої вартості; формування системи доступних і відносно «дешевих» джерел фінансування розвитку.

У роботі обґрунтовано, що формування механізму державного регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва має ґрунтуватись на результатах оцінювання ефективності суб'єктів малого підприємництва у короткостроковому та довгостроковому періодах.

Показником ефективності малого підприємництва у короткостроковому періоді визнано коефіцієнт рентабельності діяльності (відношення чистого фінансового результату до чистого доходу). Позитивна динаміка зазначеного показника у короткостроковому періоді (1–3 роки або операційні цикли) або збереження їх значень у стані економічної кризи є ознакою короткострокової ефективності суб'єктів малого підприємництва. Довгострокова ефективність малого підприємництва розглядається з позиції спроможності суб'єктів господарювання до розширення діяльності шляхом спрямування частини оборотних коштів на фінансування суттєвих інноваційних перетворень у більш тривалому періоді (3–5 років).

У другому розділі «Оцінювання ефективності малого підприємництва у межах формування механізму державного регулювання забезпечення інноваційної активності» розглянуто стан малого підприємництва в Україні, виявлено його роль у економіці країни, інноваційних процесах. Розроблено методичні рекомендації щодо оцінювання ефективності малого підприємництва, які запропоновано застосовувати під час формування механізму державного регулювання його інноваційної активності.

Мале підприємництво є позитивною творчою силою, руйнівником застарілого, відіграє суттєву позитивну роль у подоланні кризових явищ на місцевому, регіональному та макроекономічному рівнях. Це досягається шляхом здійснення інноваційної діяльності суб'єктами, налаштованими на збільшення капіталу у довгостроковому періоді, використанням існуючих або створенням власних нових розробок.

Регіони України суттєво розрізняються за рівнем розвитку малого підприємництва. Для виявлення найбільш розвинених і проблемних регіонів здійснено їх рейтингове оцінювання. У якості інформаційної бази для складання рейтингів використано оприлюднену статистичну інформацію щодо розвитку малого підприємництва.

Виявлено, що упродовж 2008–2010 рр. перше місце за рівнем розвитку малого підприємництва із суттєвим відривом посідає м. Київ. Регіони України, за винятком основного лідера, м. Києва, за рівнем рейтингового оцінювання умовно поділено на три групи з рівними інтервалами. До першої групи, яка характеризується найкращим станом розвитку малого підприємництва, увійшли регіони із найменшою рейтинговою оцінкою. Друга група сформована регіонами із середнім рівнем рейтингової оцінки, третя група – регіонами із найвищою рейтинговою оцінкою, що відповідає найгіршому рівню розвитку малого підприємництва (табл. 1).

На формування рейтингової оцінки вплинули, зокрема, показники інвестиційної діяльності малих підприємств – валові капітальні інвестиції та витрати на інформатизацію. Для переважної більшості регіонів діагностовано низький рівень розвитку щодо інвестиційної діяльності. Збільшенню обсягів інвестицій і підвищенню інноваційної активності малого підприємництва сприятимуть як процеси управління підприємствами на мікрорівні, так і належні заходи державного стимулювання. Відбір суб'єктів, для яких застосування економічних заходів підтримки є виправданим, пропонується здійснювати серед підприємств, діяльність яких характеризується станом довгострокової ефективності, тобто з урахуванням спрямованості суб'єктів на здійснення інноваційної діяльності.

Таблиця 1

Групування регіонів України за станом розвитку малого підприємництва у залежності від результатів рейтингового оцінювання (за даними 2010 року)

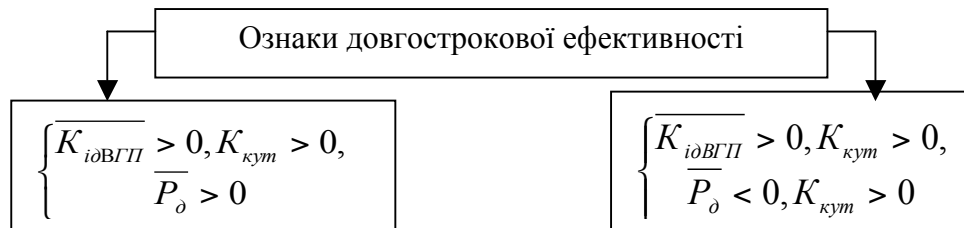
Номер групи	Інтервал групування (рейтингові оцінки)	Місця рейтингу	Регіони України
1	3,5550–3,8044	2–4	Дніпропетровська, Харківська, Одеська області
2	3,8044–4,0538	5–9	Львівська, Донецька, Запорізька, Київська області, Автономна республіка Крим
3	4,0538–4,3032	10–27	Миколаївська, Херсонська області, м. Севастополь, Хмельницька, Вінницька, Житомирська, Закарпатська, Черкаська, Полтавська, Луганська, Сумська, Чернігівська, Івано-Франківська, Чернівецька, Тернопільська, Кіровоградська, Рівненська, Волинська області

Особливу увагу в процесі формування механізму державного регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва доцільно приділяти підприємствам, оскільки організаційна форма юридичної особи є більш високим ступенем розвитку порівняно із організаційною формою суб'єкта підприємницької діяльності – фізичної особи.

У дисертації розроблено пропозиції щодо оцінювання довгострокової ефективності малого підприємництва, сутність яких зводиться до аналізу рентабельності діяльності та якості управління грошовими потоками. Обґрунтовано, що фінансування інноваційних перетворень у чинних економічних умовах реалізується підприємствами переважно шляхом фінансування капітальних інвестицій, тобто у межах інвестиційної діяльності. Розбіжності у часі між здійсненням платіжних операцій і моментом нарахування доходу або витрат зумовлюють необхідність дослідження грошових потоків малих підприємств поряд із діагностикою їх рентабельності. Оскільки організація діяльності суб'єктів малого підприємництва у межах чинної нормативної бази не передбачає формування інформації для окремого аналізу грошових потоків, у дисертації розроблено та запропоновано до застосування форму фінансової звітності № 3-м «Звіт про рух грошових коштів суб'єкта малого підприємництва». Її застосування пропонується для малих підприємств, якими застосовуються норми Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого

підприємництва». У роботі обґрунтовано, що ознакою довгострокової ефективності є такий розподіл ресурсів, при якому спостерігається зростаюча динаміка коефіцієнта участі інвестиційної діяльності у формуванні від'ємного грошового потоку або збереження його значень у кризових умовах господарювання. Скорочення зазначеного коефіцієнта можливе лише на стадії життєвого циклу інновації, яка характеризується зростанням економічного ефекту від неї.

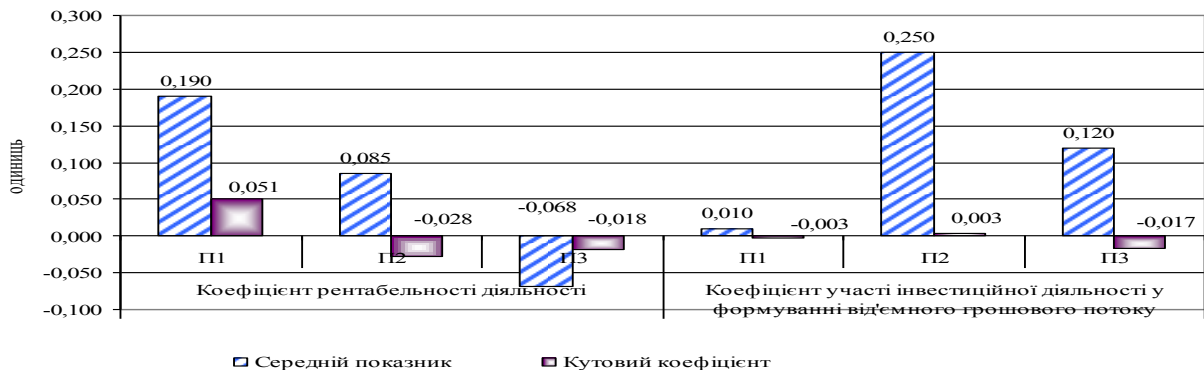
Оцінювання тенденцій розвитку обраних показників здійснено шляхом вирівнювання ряду динаміки методом апроксимації та побудови лінійного тренду, що в автоматичному режимі дозволяють здійснити можливості програмного пакету Excel. Кутовий коефіцієнт лінійної функції лінії тренду ($K_{кут}$) являє собою узагальнювальну характеристику розвитку рекомендованого показника та дозволяє зробити висновок про його динаміку. У якості моделі апроксимації обрано лінійний тренд, оскільки її метою у наведеній ситуації є виявлення загальних тенденцій розвитку показника (зростання або падіння) протягом досліджуваних періодів (рис. 1).

Умовні позначення: $\overline{K_{ідВГП}}$ - коефіцієнт участі інвестиційної діяльності у формуванні від'ємного грошового потоку (середній показник за період дослідження); $K_{ідВГП} = ВГП_{ід} / ВГП$, де $ВГП_{ід}$ - від'ємний грошовий потік від інвестиційної діяльності, $ВГП$ - від'ємний грошовий потік від усіх видів діяльності; $\overline{P_{\phi}}$ - коефіцієнт рентабельності діяльності (середній показник за період дослідження), $P_{\phi} = \Phi P / ЧД$, де ΦP - фінансовий результат; $ЧД$ - чистий дохід від реалізації; $K_{кут}$ - кутовий коефіцієнт лінійної функції лінії тренду досліджуваного показника

Рис. 1. Критерії довгострокової ефективності суб'єктів малого підприємництва

У результаті оцінювання довгострокової ефективності досліджуваних суб'єктів малого підприємництва (рис. 2) виявлено, що найбільш ефективним є ПП «Науково-дослідна інженерна лабораторія динаміки та міцності машин».

П1 – ТОВ «Торн», П2 – ПП «Науково-дослідна інженерна лабораторія динаміки та міцності машин», П3 – ТОВ «Краматорськтранссервіс»

Рис. 2. Оцінювання показників довгострокової ефективності досліджуваних суб'єктів малого підприємництва за 2006–2010 рр.

Незважаючи на незначне спадання коефіцієнта рентабельності діяльності (кутовий коефіцієнт лінії тренду складає $-0,028$), на підприємстві спостерігається найвищий рівень фінансування інвестиційної діяльності (середнє значення $K_{\text{ідвгп}}$ найвище серед досліджуваних підприємств і складає $0,250$) та тенденція до зростання зазначеного показника.

Використання наведених пропозицій щодо діагностики ефективності малого підприємництва дозволить виявити коло суб'єктів, для яких заходи економічного стимулювання інноваційної активності є виправданими.

У розділі 3 «Напрями удосконалення державного регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва» запропоновано методичний підхід до формування механізму державного регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва; розроблено напрями удосконалення оподаткування доданої вартості малих підприємств інноваційного сектора.

Заходи економічного стимулювання пропонується застосовувати для підприємств, діяльність яких характеризується станом довгострокової ефективності, за умови, що цими підприємствами здійснюється раціональний розподіл коштів як на фінансування інвестиційної діяльності, так і на забезпечення поточних потреб. Для оцінювання інноваційної активності та якості управління рухом грошових коштів малих підприємств у дисертації запропоновано показник – коефіцієнт раціональності формування грошових потоків ($K_{\text{гп}}$), основою визначення якого є умова збалансованості грошового потоку.

Виходячи з рівняння збалансованого грошового потоку ($\Delta ZГК = ЧГП$), отримано:

$$ЧГП_{\text{од}} = \Delta ZГК - ЧГП_{\text{ід}} - ЧГП_{\text{фд}}, \quad (1)$$

$$\frac{ЧГП_{\text{од}}}{ПГП_{\text{од}}} = \frac{(ZГК_{\text{к}} - ZГК_{\text{п}}) - ЧГП_{\text{ід}} - ЧГП_{\text{фд}}}{ПГП_{\text{од}}}, \quad (2)$$

де $ЧГП_{\text{од}}$, $ЧГП_{\text{ід}}$, $ЧГП_{\text{фд}}$ – чисті грошові потоки від операційної, інвестиційної, фінансової діяльності, відповідно; $ПГП_{\text{од}}$ – позитивний грошовий потік від операційної діяльності; $\Delta ZГК$ – приріст запасу грошових коштів; $ZГК_{\text{к}}$, $ZГК_{\text{п}}$ – запаси грошових коштів на кінець і початок періоду, відповідно.

Обґрунтовано, що для раціоналізації грошового потоку залишок грошових коштів на кінець звітного періоду ($ZГК_{\text{к}}$) має бути близьким до мінімальної потреби підприємства у грошових коштах ($ПГ_{\text{мін}}$): $ZГК_{\text{к}} \rightarrow ПГ_{\text{мін}}$.

Ліву частину формули (2) позначено як α , праву частину перетворено у $K_{\text{гп}}$ з урахуванням припущення щодо необхідності наближення $ZГК_{\text{к}}$ до $ПГ_{\text{мін}}$. Для виявлення якості управління грошовими коштами малих підприємств і їх інноваційної активності запропоновано оцінювання коефіцієнта раціональності формування грошових потоків таким чином:

$$K_{\text{гп}} = \frac{\Delta ПГ_{\text{мін}} - ЧГП_{\text{ід}} - ЧГП_{\text{фд}}}{ПГП_{\text{од}}}, \quad (3)$$

де $\Delta ПГ_{\text{мін}}$ – приріст мінімальної потреби у грошових коштах, $\Delta ПГ_{\text{мін}} = ПГ_{\text{мін}} - ZГК_{\text{п}}$.

Мінімальну потребу у грошових коштах ($ПГ_{\min}$) пропонується оцінити як середньоденний обсяг від'ємного грошового потоку від операційної діяльності минулого періоду, помножений на кількість днів, необхідну для покриття поточних кредитних зобов'язань й індекс інфляції поточного періоду.

Оцінювання показника $K_{\text{гп}}$ дозволяє дослідити тенденції розподілу грошових коштів за цілями фінансування, оскільки передбачає одночасне урахування грошових потоків від усіх видів діяльності та мінімального запасу грошових коштів.

Економічні заходи державного регулювання малого підприємництва є доцільними за умови формування на підприємствах задовільних властивостей показника $K_{\text{гп}}$ (табл. 2).

Таблиця 2

Властивості $K_{\text{гп}}$, забезпечення яких свідчить про доцільність застосування економічних заходів державного стимулювання малого підприємництва

Властивості показника $K_{\text{гп}}$	Економічний зміст властивостей показника	Характеристика коефіцієнту раціональності формування грошових потоків ($K_{\text{гп}}$)
Співвідношення $K_{\text{гп}}$ та α ($\alpha = \text{ЧГП}_{\text{од}} / \text{ППП}_{\text{од}}$)	Активне фінансування інвестиційної діяльності, спрямування на інвестиційні цілі максимально можливого обсягу вільних коштів	Наближення показника $K_{\text{гп}}$ до показника α ($\alpha = \text{ЧГП}_{\text{од}} / \text{ППП}_{\text{од}}$). Виявляється шляхом порівняння середніх значень показників $K_{\text{гп}}$ та α протягом досліджуваного періоду
Варіація $K_{\text{гп}}$	Рівномірність фінансування інвестиційної діяльності	Коефіцієнт варіації ($\nu_{K_{\text{гп}}}$) $K_{\text{гп}}$ має приймати значення, які не перевищують 33%, прийнятих у статистиці як ознака однорідності сукупності
Абсолютне значення	Забезпечення прийнятного співвідношення між грошовими потоками від різних видів діяльності	Позитивне значення показника ($K_{\text{гп}} > 0$), що впливає з умови наближення його до відношення $\text{ЧГП}_{\text{од}} / \text{ППП}_{\text{од}}$; бажане значення $K_{\text{гп}} \in (0; 0,5]$

За результатами оцінювання якості управління рухом грошових коштів шляхом дослідження коефіцієнта раціональності грошових потоків сформовано методичний підхід до визначення напрямів державного регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва (рис. 3).

Результати аналізу довгострокової ефективності та інноваційної активності представників малого підприємництва Донецької області наведено у табл. 4. Виявлено, що економічне стимулювання діяльності є доцільним для приватного підприємства «Науково-дослідна інженерна лабораторія динаміки та міцності машин» (далі – ПП «НДІЛДММ»). Підприємство характеризується станом довгострокової ефективності та раціональним розподілом грошових потоків, що підтверджується результатами оцінювання коефіцієнтів $K_{\text{двгп}}$ і $K_{\text{гп}}$ (табл. 3). Економічне регулювання діяльності інших підприємств достатньо здійснювати шляхом формування сприятливих умов господарювання, зокрема – наданням права на використання спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності.

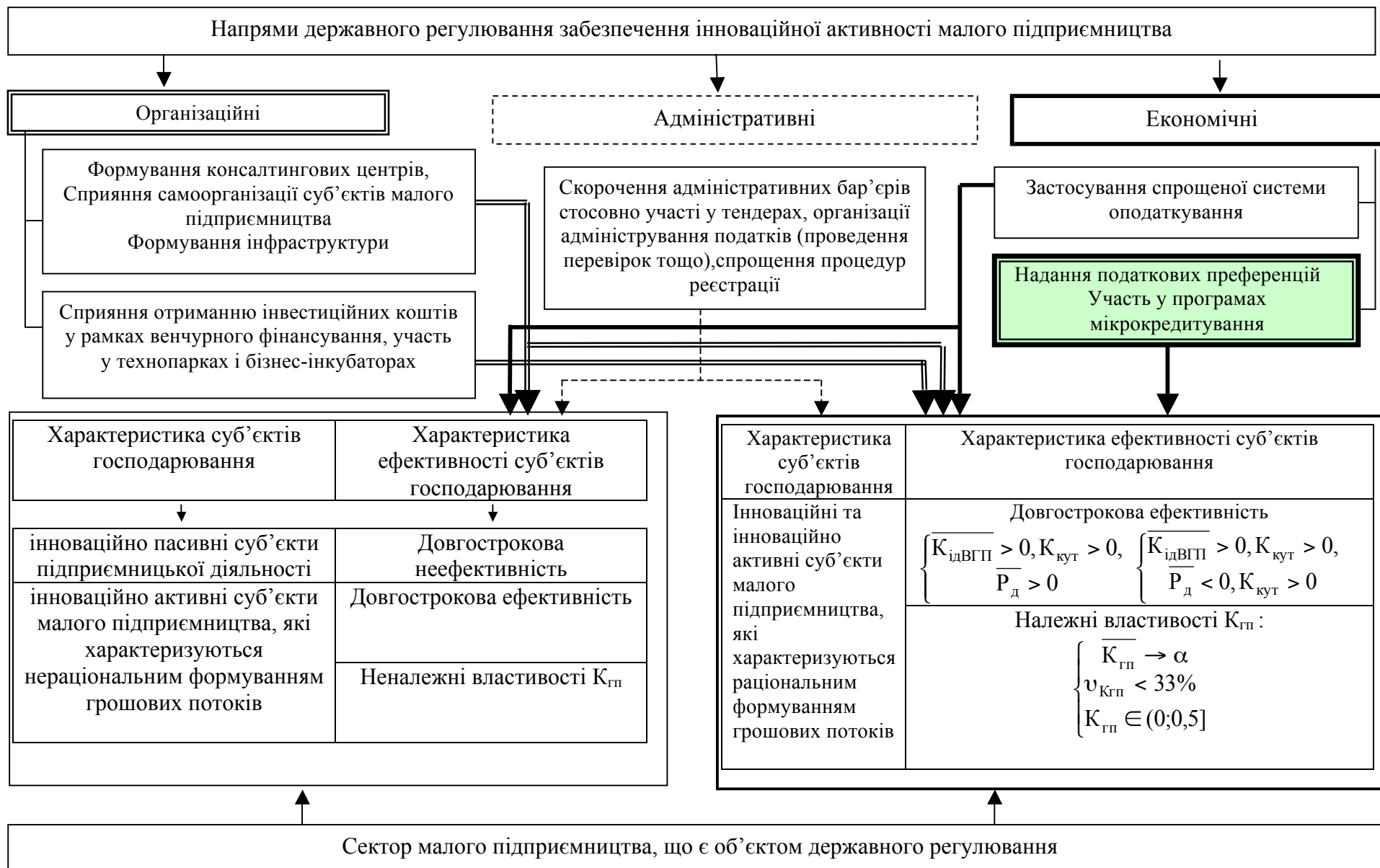

Рис. 3. Методичний підхід до формування механізму державного регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва

Таблиця 3

Узагальнення результатів оцінювання ефективності діяльності й інноваційної активності малих підприємств

Найменування підприємства	Діагностика ефективності				Оцінювання інноваційної активності (дослідження коефіцієнта раціональності формування грошових потоків ($K_{гп}$))				Характеристика економічного стану суб'єктів малого підприємництва	Доцільні економічні заходи державного регулювання
	Коефіцієнт рентабельності діяльності (P_d)		Коефіцієнт участі інвестиційної діяльності у формуванні від'ємного грошового потоку ($K_{дВГП}$)							
	\overline{P}_d	$K_{кут}$	$\overline{K}_{дВГП}$	$K_{кут}$	$\overline{K}_{гп}$	$\overline{\alpha}$	$\overline{K_{гп}/\alpha}$	$v_{Кгп}, \%$		
ТОВ «ТОРН»	0,190	0,051	0,010	-0,003	0,030	0,042	2,271	169,3	Недостатнє та нерівномірне фінансування інвестиційної діяльності на фоні задовільного рівня рентабельності	Право на спрощену систему оподаткування
	Короткострокова ефективність		Довгострокова неефективність							
ПП «НДІЛДММ»	0,085	-0,028	0,250	0,003	0,239	0,274	0,862	31,6	Раціональний розподіл грошових коштів на інвестиційній цілі на фоні незначного падіння рентабельності	Стимулювання діяльності шляхом надання податкових преференцій
	Короткострокова неефективність		Довгострокова ефективність							
ТОВ «КТС»	-0,068	-0,018	0,120	-0,017	-0,513	-0,200	-1,139	-186,4	Фінансування інвестиційної діяльності в умовах нестачі ресурсів, нераціональний розподіл грошових коштів	Право на спрощену систему оподаткування
	Короткострокова неефективність		Довгострокова неефективність							

Результати дослідження чинного механізму державного регулювання малого підприємництва та впливу норм Податкового кодексу на діяльність підприємницького сектора дозволили запропонувати заходи податкового стимулювання малих підприємств інноваційного сектора, обраних за розробленим методичним підходом.

Сутність заходів полягає у застосуванні для таких підприємств спеціального режиму оподаткування податком на додану вартість. Пропонується суми податку на додану вартість, нараховані такими підприємствам, акумулювати на спеціальних рахунках за умови їх використання виключно на фінансування інвестиційної (інноваційної) діяльності.

Надання зазначеної пільги здійснюється на умовах повернення коштів до бюджету упродовж п'яти років, визначених Податковим кодексом як мінімальний термін корисного використання машин, обладнання та транспортних засобів, на придбання яких переважно спрямовуються валові капітальні інвестиції.

Запропонована пільга сприятиме скороченню податкового навантаження зазначених суб'єктів малого підприємництва упродовж початкових етапів періоду окупності інвестицій, що у довгостроковому періоді стимулюватиме їх розвиток і активізацію інноваційної діяльності у підприємницькому секторі.

Результати розрахунку впливу пільги з ПДВ на показники діяльності ПП «НДІЛДММ» представлені у табл. 4.

Таблиця 4

Зіставлення показників діяльності ПП «НДІЛДММ» за умови застосування податкової пільги (за даними 2010 року)

Показник	Значення показника		Темп приросту, %
	без урахування пільги	з урахуванням пільги	
Коефіцієнт рентабельності діяльності (P_d), од.	0,1050	0,1237	17,81
Коефіцієнт участі інвестиційної діяльності у формуванні від'ємного грошового потоку ($K_{двгп}$), од.	0,1591	0,1928	21,18
Коефіцієнт раціональності формування грошових потоків ($K_{гп}$), од.	0,2239	0,2547	13,76

Обов'язок підприємств щодо повернення означених коштів до бюджету сприятиме продовженню життєвого циклу суб'єктів господарювання та мінімізації втрат бюджету, які обмежаться впливом інфляції. Першочергове застосування наведених заходів податкового стимулювання пропонується здійснювати у галузях, які характеризуються найбільшим рівнем інноваційної активності серед виробничих сфер господарювання, зокрема – інжиніринг, промисловість, будівництво.

Наукові результати, викладені у дисертації, можуть бути застосовані державними та місцевими органами влади під час розроблення програм розвитку малого підприємництва, а також малими підприємствами у процесі визначення напрямів підвищення ефективності й інноваційної активності.

ВИСНОВКИ

У дисертації здійснено узагальнення теоретичних положень і вирішено важливу науково-практичну задачу щодо удосконалення теоретичних і методичних аспектів державного регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва. За результатами проведеного дослідження сформульовано такі висновки:

1. На підставі узагальнення існуючих теоретичних розробок та чинної нормативної бази, суб'єктів малого підприємництва, які функціонують у вітчизняних умовах, класифіковано як тих, що формують інноваційний та неінноваційний сектор малого підприємництва. До інноваційного сектора віднесені інноваційні (розроблюють інновації) та інноваційно активні (впроваджують інновації) суб'єкти малого підприємництва. До неінноваційного сектора віднесені суб'єкти малого підприємництва – юридичні та фізичні особи, діяльність яких спрямована на забезпечення соціально-економічних потреб власників бізнесу й не передбачає впровадження нових організаційних і технологічних засобів;

2. Складові державного регулювання малого підприємництва згруповані як організаційні, адміністративні й економічні. Обґрунтовано, що економічні заходи державного регулювання у вигляді державної підтримки є виправданими для представників інноваційного сектора малого підприємництва. Регулювання неінноваційного сектора малого підприємництва має бути обмежене заходами у вигляді створення сприятливих економічних, соціальних і організаційних умов господарювання;

3. Розроблено методичний підхід до оцінювання ефективності малого підприємництва, який запропоновано застосовувати у межах державного регулювання забезпечення його інноваційної активності. Ефективність трактовано як короткострокову та довгострокову. Короткострокова ефективність визначається шляхом оцінювання коефіцієнта рентабельності діяльності (P_d), характеризує здатність нарощувати або, у разі функціонування у кризових умовах, зберігати на досягнутому рівні обсяги виробництва та рентабельність діяльності у короткостроковому періоді. Визначальною характеристикою довгострокової ефективності запропоновано вважати систему показників, до якої включено коефіцієнт рентабельності діяльності (P_d) та коефіцієнт участі інвестиційної діяльності у формуванні від'ємного грошового потоку ($K_{\text{двгп}}$). Доведено, що ознакою інноваційної активності малих підприємств у сучасних умовах господарювання є фінансування капітальних інвестицій;

4. Заходи економічного стимулювання пропонується застосовувати для підприємств, діяльність яких характеризується станом довгострокової ефективності, за умови, що цими підприємствами здійснюється раціональний розподіл коштів як на фінансування інвестиційної діяльності, так і на забезпечення поточних потреб. У якості критерію, що дозволяє дослідити інноваційну активність і тенденції розподілу грошових коштів за цілями фінансування, розроблено узагальнювальний показник – коефіцієнт раціональності формування грошових потоків ($K_{\text{гп}}$), основою визначення якого є умови збалансованості грошового потоку.

Методичний підхід до формування механізму державного забезпечення інноваційної активності малого підприємництва базується на розгалуженні заходів державного регулювання представників інноваційного та неінноваційного сектора малого підприємництва у залежності від якості формування їх грошових потоків. Реалізація запропонованого підходу дозволить забезпечити розвиток інноваційної активності суб'єктів малого підприємництва, що є важливим аспектом регулювання національної економіки;

5. Обґрунтовано доцільність застосування пільгового оподаткування доданої вартості малих підприємств інноваційного сектора, обраних за запропонованим у роботі методичним підходом. Сутність пільги полягає у застосуванні спеціального режиму оподаткування податком на додану вартість. Запропоновано суми податку, нараховані такими підприємствами, не перераховувати до бюджету, а акумулювати на спеціальних рахунках на умовах повернення коштів до бюджету упродовж п'яти років, визначених Податковим кодексом як мінімальний термін корисного використання основних засобів, на придбання яких переважно спрямовуються валові капітальні інвестиції.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у фахових виданнях

1. Заревчацька Т. В. Вплив трансакційних витрат на ефективність функціонування підприємств малого та середнього бізнесу / Т. В. Заревчацька // Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. – Краматорськ, 2006, № 1 (3). – С. 273–275.

2. Заревчацька Т. В. Деякі особливості оцінки вартості малого підприємства / Т. В. Заревчацька // Вісник Хмельницького національного університету. – 2007. – № 4. – С. 172–176.

3. Заревчацька Т. В. Проблеми державної підтримки інноваційного малого підприємництва / І. П. Булеєв, Т. В. Заревчацька // Бізнес Інформ. – 2007. – № 9. – С. 62–67.

Особистий внесок: узагальнено категорії інноваційної діяльності, обґрунтовано доцільність розгалуження заходів державного регулювання суб'єктів малого підприємництва інноваційного та неінноваційного сектора.

4. Заревчацька, Т. В. Підприємство як суб'єкт малого підприємництва та малого бізнесу / Т. В. Заревчацька // Зб. наук. пр. Уманського ДАУ. – Умань 2009. – Вип. 70. – Ч. 2. : Економіка. – С. 58–66.

5. Заревчацька Т. В. Застосування доходного підходу в системі оцінки вартості малого підприємства / Т. В. Заревчацька // Таврійський науковий вісник: Науковий журнал. – Вип. 63. – Херсон : Айлант. – 2009. – 380 с. – С. 264–272.

6. Заревчацька Т. В. Аналіз впливу податкового навантаження на ефективність діяльності малих підприємств інноваційної спрямованості / Т. В. Заревчацька // Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. – 2009. – № 2 (16). – С. 113–118.

7. Заревчацкая Т. В. Роль инновационного малого предпринимательства в формировании экономических процессов в условиях кризиса на региональном уровне / Т. В. Заревчацкая // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2010. – № 2, т. 3 – С. 138–141.

8. Заревчацька Т. В. Управління грошовими потоками в системі оцінки ефективності діяльності малого підприємства / О. М. Сердюк, Т. В. Заревчацька // Галицький економічний вісник. – 2010. – № 1 (26). – С. 135–141.

Особистий внесок: доведено, що для формування заходів щодо підвищення ефективності малого підприємництва необхідною умовою є аналіз грошових потоків.

9. Заревчацька Т. В. Аналіз руху грошових потоків у процесі управління ефективністю діяльності малих підприємств / Т. В. Заревчацька // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 7–8. – С. 141–145.

10. Заревчацька Т. В. Методичний підхід до оцінки ефективності малого підприємництва у межах формування механізму державного регулювання // Научный вестник Донбасской государственной машиностроительной академии. – 2011. – № 1 (7Е). – С. 264–270.

Публікації за матеріалами конференцій

11. Заревчацька Т. В. Мале підприємство як організаційна форма підприємницької діяльності / Т. В. Заревчацька // Materiály IV mezinárodní vědecko – praktická conference «Efektivní nástroje moderních věd – 2008», 03–15 května 2008 r., Praha. – 2008. – Díl 5. – S. 3–6.

12. Заревчацька Т. В. Роль малого підприємства у розвитку підприємницьких взаємин в суспільстві / Т. В. Заревчацька // Соціально-економічні аспекти формування громадянського суспільства в Україні : матеріали науково-практичної конференції, 6–7 червня 2008 р., м. Умань. – 2008. – С. 50–52.

13. Заревчацька Т. В. Особливості дослідження ефективності діяльності малого підприємства / Т. В. Заревчацька // Економіка-2008 : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції 20–21 листопада 2008 року, м. Сєверодонецьк. – 2008. – С. 12–13.

14. Заревчацька Т. В. Особливості управління інноваційним розвитком малих підприємств індустріальних регіонів / Т. В. Заревчацька // Методологія та практика менеджменту на порозі ХХІ століття: загальнодержавні, галузеві та регіональні аспекти : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, 13 – 14 травня 2010 р., м. Полтава. – 2010. – С. 299–301.

15. Заревчацька Т. В. Формування інформаційного середовища для аналізу руху грошових коштів на малому підприємстві / Т. В. Заревчацька // Nauka i inovacija – 2010 : Materialy VI Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji, 07–15 października 2010 r., Przemysł. – 2010. – S. 70–73.

16. Заревчацька Т. В. Особливості фінансування інноваційного розвитку малих підприємств / Т. В. Заревчацька // Стратегия качества в промышленности и образовании : материалы VII Международной конференции, г. Варна, 3–10 июня 2011 г. – Том 3. – С. 100–102.

АНОТАЦІЯ

Заревчацька Т. В. Державне регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва в Україні. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. – Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України, Харків, 2012.

Дисертація присвячена теоретичному обґрунтуванню та розробленню методичного забезпечення державного регулювання сприяння підвищенню інноваційної активності малого підприємництва в Україні. Уточнено категорію «мале підприємництво», наголошено на визначальній ролі інноваційної складової малого підприємництва у формуванні економічних відносин. Досліджено теоретичні підходи до державного регулювання малого підприємництва в Україні та світі. Виявлено, що суттєвою вадою формування вітчизняного механізму державного регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва є недосконалість методичних підходів до діагностики його ефективності. Обґрунтовано доцільність застосування пільгового оподаткування доданої вартості малих підприємств інноваційного сектора за умови використання залишених на підприємствах коштів на фінансування інвестиційної діяльності та з обов'язковою умовою повернення коштів до бюджету. Розроблено методичний підхід до формування механізму державного регулювання забезпечення інноваційної активності малого підприємництва, який базується на розгалуженні заходів державного регулювання суб'єктів малого підприємництва інноваційного та неінноваційного сектора у залежності від якості формування їх грошових потоків.

Ключові слова: державне регулювання, державна підтримка, мале підприємництво, інноваційна діяльність, інвестиційна діяльність, інноваційна активність.

АННОТАЦИЯ

Заревчацкая Т. В. Государственное регулирование обеспечения инновационной активности малого предпринимательства в Украине. – Рукопись.

Диссертация на соискание научной степени кандидата экономических наук по специальности 08.00.03 – экономика и управление национальным хозяйством. – Научно-исследовательский центр индустриальных проблем развития НАН Украины, Харьков, 2012.

Диссертация посвящена теоретическому обоснованию и разработке методического обеспечения государственного регулирования содействия повышению инновационной активности малого предпринимательства в Украине. Уточнена категория «малое предпринимательство», отмечена определяющая роль инновационной составляющей малого предпринимательства в формировании экономических отношений.

Обобщен отечественный и зарубежный опыт государственного регулирования деятельности малого предпринимательства. Выявлено, что приоритетным

направлением государственного регулирования малого предпринимательства развитых стран является поддержка инновационного предпринимательства на фоне создания благоприятных условий хозяйствования для предпринимательского сектора в целом.

Обосновано, что существенным недостатком формирования отечественного механизма государственного регулирования обеспечения инновационной активности малого предпринимательства является несовершенство методических подходов к диагностике его эффективности.

Разработан методический подход к определению экономических мер государственного регулирования обеспечения инновационной активности субъектов малого предпринимательства в зависимости от их эффективности. Сущность подхода заключается в оценке долгосрочной эффективности малых предприятий инновационного сектора путем исследования качества управления денежными потоками от инвестиционной, операционной, финансовой деятельности.

Для экономического стимулирования предложено избрать те предприятия, чей уровень управления денежными потоками является рациональным с точки зрения распределения средств на нужды инвестиционной деятельности, а также на финансирование операционной и финансовой деятельности. В качестве критерия, позволяющего оценить инновационную активность и качество распределения денежных средств по целям финансирования, разработан обобщающий показатель – коэффициент рациональности формирования денежных потоков (K_{rp}), основой определения которого является условие сбалансированности денежного потока. Преимуществом оценки качества управления денежными потоками с помощью этого показателя является возможность комплексного исследования денежных потоков от всех видов деятельности, а также учет влияния минимальной потребности в денежных средствах.

Обоснована целесообразность применения льготного налогообложения добавленной стоимости малых предприятий инновационного сектора путем освобождения таких предприятий от уплаты налога на добавленную стоимость при условии использования высвобожденных средств исключительно на финансирование инвестиционной деятельности. Предоставление указанной льготы предложено осуществлять на возвратной основе, что позволит способствовать продлению жизненного цикла предприятий и обеспечить минимальные потери бюджета, формируемые лишь за счет инфляции.

Разработан методический подход к формированию механизма государственного обеспечения инновационной активности малого предпринимательства, который базируется на разделении мер государственного регулирования субъектов малого предпринимательства инновационного и не инновационного сектора в зависимости от качества управления денежными потоками.

Ключевые слова: государственное регулирование, государственная поддержка, малое предпринимательство, инновационная деятельность, инвестиционная деятельность, инновационная активность.

SUMMARY

Zarevchatska T. V State regulation of maintenance of innovative activity of small business in Ukraine – Manuscript.

Dissertation for the Candidate's Degree in Economic Sciences (Ph.D. in Economics) on speciality 08.00.03 - Economics and Management of National Economy. - Industrial Problems Research Centre of NAS Development of Ukraine, Kharkov, 2012.

The dissertation is devoted to the theoretical substantiation and working out of methodical maintenance of the state regulation of assistance to increasing of innovative activity of small business in Ukraine. The category «small business» is specified, the defining role of an innovative component of small business in formation of economic relations is noted. Theoretical approaches to state regulation of small business in Ukraine and in the world are investigated. It is revealed that an essential lack in formation of the domestic mechanism of state regulation of maintenance of innovative activity of small business is imperfection of methodical approaches to diagnostics of its efficiency. The expediency of application of the preferential taxation of the added cost of small enterprises of innovative sector under condition of use of the means left at the enterprises on financing investment on a returnable basis is proved. The methodical approach to formation of the mechanism of state regulation of maintenance of innovative activity of small business which is based on division of actions of state regulation of subjects of small business innovative and not innovative sector depending on the quality of formation of their monetary streams is developed.

Keywords: the state regulation, the state support, small enterprises, innovative activity, investment activity, innovative activity.

Наукове видання

ЗАРЕВЧАЦЬКА Тетяна Валеріївна

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ
МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Спеціальність 08.00.03 – економіка та управління національним господарством

АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Формат 60 x 84/16. Ум. друк. арк. 0,9.
Обл.-вид. арк. 0,9. Тираж 100 пр. Зам. № 108.
Підписано до друку 07.05.2012.

Видавець і виготівник
Донбаська державна машинобудівна академія
84313, м. Краматорськ, вул. Шкадінова, 72, тел. (0626) 41-68-03.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК №1633 від 24.12.2003